

Lo lleidatà

No tinc dades irrefutables que ho demostrin, però parant l'orella pel Segrià (tant a la capital com als pobles) diria que l'ús col·loquial de l'article masculí *lo* està reculant, especialment entre els parlants joves. Malgrat que encara manté una certa vigència, juraria que aquest tret del català nord-occidental cada vegada se sent menys entre els qui tenen de trenta anys en avall. Paral·lelament, ha aparegut tot un corrent de reivindicació de l'orgull lleidatà (el Lleida Power, en diuen alguns, potser amb un excés de motivació), amb debats més o menys seriosos sobre la necessitat que Lleida es desempallegui d'una vegada d'aquell província *leridanismo* franquista, un himne creat pel Pardal Roquer (*Som de l'oest*), algunes iniciatives simpàtiques (com la publicació d'un diccionari lleidatà, amb més voluntat d'humor que de rigor lingüístic, obra de Robert Masip, Ferran Montardit i David Prenafeta) i que ha estat finalment capitanejat pels comptes que administra i les accions solidàries que promou l'*influencer* senyor Postu, aquest personatge que s'amaga darrere un barret de l'aplec del caragol i d'una màscara d'Spiderman, i que, com apuntava Jaume Barrull en un interessant article del gener de 2017 al suplement *DiS*, fonamenta el seu discurs

en quatre clixés estereotipats de la pertinença lleidatana com són la boira, els tractors, els caragols o alguns trets dialectals com l'article masculí *lo*. Animats, crec, per aquesta empenta a l'autoestima lleidatana, juraria que hi ha una revifalla en l'ús d'aquest article, fins al punt que, ara que les xarxes socials propicien l'escriptura col·loquial, molts fan una cosa que no havien fet mai: escriure'l.

El fenomen és curiós, perquè, pel que sembla, s'està invertint la tendència d'ús: l'article *lo* és diu menys i, en canvi, s'escriu més que abans. Val a dir, però, que l'ús escrit d'aquest determinant és funcional: es produeix especialment, com hem apuntat, en els nous àmbits col·loquials de la llengua escrita, vinculats a les xarxes socials, i només de forma puntual.

La cosa pot tenir certa gràcia, sempre que se sàpiga el registre en què un es troba. El ridícul arriba quan s'escriu sense criteri, especialment quan ho fa algú que no té ni punyetera idea del seu funcionament pragmàtic en el nord-occidental viu i, creient que és un article usat davant dels noms masculins en qualsevol context fonètic, es poden llegir formes impossibles (a l'oïda de qualsevol nord-occidental nadiu) com "Espero que lo tal no tingo gaires vots" o "Ara sortirà lo Pelat". Les imitacions no sempre són tan fàcils com semblen. A cap lleidatà que hagi après a parlar en el dialecte autòcton se li acudiria posar un *lo* després d'un mot acabat en vocal, tret que hi hagués una pausa al mig.

